751/06

Den18. december 2006 blev i sag nr. 67.151:

xxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx x

mod

Nykredit Forsikring A/S
Anker Heegaards Gade 8
1780 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har tegnet husforsikring og hjemforsikring i Nykredit Forsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for en anmeldt vandskade forårsaget af en utæthed i et fem år gammelt ventilationsanlæg af mærket Genvex GE 300, der er installeret på ejendommens loft.

Selskabet har afvist at yde forsikring med henvisning til, at skaden skyldes frostsprængning i et utilstrækkeligt opvarmet lokale. Endvidere har selskabet henvist til, at anlægget, hvori frostsprængningen skete, ikke er korrekt installeret.

Det fremgår af sagen, at klageren den 4/3 2005 konstaterede vandskade på bygningsdele, herunder køkkeninventar, og indbo forårsaget af en utæthed i det på ejendommens loft installerede ventilationsanlæg. Forholdet blev anmeldt til selskabet, hvis bygningskonsulent besigtigede ejendommen den 7/3 2005. Af en på baggrund heraf udfærdiget intern rapport, der er dateret 7/3 2005, fremgår:

"Omfattende vandskade på lofter, vægge, gulve mm.

Omfattende vandskade på løsøre.

2. 67.151

Skadeårsag: Udstrømmende fjernvarmevand fra frostsprængt radiator placeret på uopvarmet loftsrum (fjernevarme-vandeftervarmeflade som er monteret for afgivelse af suppleringsvarme på indblæsningsluften fra Genvex ventilationsanlæg).

Ejendommen er tilsluttet fjernvarme (der er ikke konstateret tilfældigt svigt i varmeforsyningen).

Der er ifølge kunden kun konstateret frostgrader på ca. -10 c.

Defekt vandeftervarmeflade har via ISS været sendt til undersøgelse hos Teknologisk Institut for korrekt fastlæggelse af skadeårsag.

Jævnfør ISS. Indsatsleder M.W. har Teknologisk Institut d.d. telefonisk meddelt, at skadeårsagen er frost.
…
Årsag til frostsprængning: Efter konsulentens opfattelse har kunden ved at neddrosle / lukke termostatventil i bryggers forhindret cirkulation af varmt vand i varmerør og vandeftervarmeflade.

Forudsætning for forsikringsdækning for skade som følge af frostsprængning i uopvarmede lokaler, d.v.s. i skunkrum, loftsrum og krybekældre selvom der ikke er sket tilfældigt svigt i varmeforsyningen, er at ejendommen som sådan er tilstrækkeligt opvarmet, således at der er cirkulation i rørene, og at rørene og rørføringen er korrekt konstruerede og beskyttet mod frostsprængning, i form af korrekt isolering.
Rørføring og konstruktion er ikke korrekt konstrueret og beskyttet mod frost, og der har ikke været cirkulation i rørene når moderat frost, ca. - 10 c. på en enkelt nat, kan forårsage frostsprængning."

Teknologisk Institut konkluderer i rapport af 11/3 2005:

"Udfra den visuelle samt stereomikroskopundersøgelsen af varmeveksleren er det vores vurdering, at revnerne i de øverste rørbøjninger i varmeveksleren er opstået som følge af frostsprængning.
Ud fra de tilsendte billeder fastslår vi, at varmeveksleren sandsynligvis var orienteret med til- og fraslutningsstudsene pegende lodret ned. Dvs. at de 20 stk. gennemgående kobberrør var lodrette inde i varmeveksleren. Normalt placeres varmevekslere med vandrette kobberrør således at aluminium lamellerne er lodrette."

På baggrund af ovennævnte rapporter afviste selskabet at yde forsikringsdækning, hvilket blev meddelt klageren ved skrivelse af 16/3 2005. Klageren var utilfreds med selskabets afgørelse, hvorfor han ved sin advokat anmodede selskabet om at revurdere sagen.

Den 26/5 2005 blev der foretaget ny besigtigelse med deltagelse af klageren og hans advokat og VVS-installatør samt selskabets chefkonsulent og P.K.H. fra producenten af ventilationsanlægget.

Herefter fastholdt selskabet det tidligere meddelte afslag på forsikringsdækning, hvorfor sagen blev indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Klageren har ved sin advokat påstået selskabet tilpligtet at anerkende, at den anmeldte skade er dækningsberettigende. Til støtte herfor har advokaten i klageskrivelse af 21/6 2005 bl.a. anført, at repræsentanten fra producenten af ventilationsanlægget ved besigtigelsen den 26/5 2005 oplyste, at "utilstrækkeligt tilløb af varmt vand til installationen blot var en af mange tænkelige skadesårsager". Endvidere har advokaten bl.a. gjort gældende, at det i sagen omhandlede loft ikke er et 'lokale', at den i sagen omhandlede installation på alle måder er forskriftsmæssig, at den i sagen omhandlede 'returventil' ikke har været lukket i forbindelse med skadens opståelse, at der er konstateret andre frostsprængninger i lokalområdet, hvilket tyder på, at der er tale om udefra kommende omstændigheder, min klient ikke har vært herre over, samt at fjernvarmeselskabet har oplyst, at der er konstateret trykfald den pågældende nat.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 29/8 2005 til nævnet bl.a. anført:

"Teknologisk Instituts rapport konkluderer, at der er sket frostsprængning af varmefladen.

Tagrummet er et uopvarmet rum og i hvert fald ikke tilstrækkeligt opvarmet af varmefladen til Genvex anlægget.

Der er sket frostsprængning i et lokale, som sikrede disponerer over (jf. Hjemforsikringens krav).

Vi er bekendt med, at ankenævnet i kendelse nr. 63.400 ikke har anset et skunkrum for omfattet af udtrykket 'lokale'. Det er vores opfattelse, at et tagrum er at anse for et lokale. Ifølge Politikens Nu Dansk Ordbog er et lokale 'et (større) rum til lager, kontor, afholdelse af møder mv.' Et tagrum har i modsætning til et skunkrum en størrelse, så et menneske kan gå ind i / op i rummet. Et tagrum er tillige et rum, der ofte benyttes til et formål, nemlig opbevaring. Faktisk skal tagrum dimensioneres for en vis mængde nyttelast, jf. DS 409 Sikkerhedsbestemmelser for konstruktioner og DS 410 Last på konstruktioner.

Der er intet, der tyder på, at årsagen til frostsprængningen er tilfældig svigtende varmeforsyning, der har medført, at varmt vand ikke kunne cirkulere til varmefladen. Advokatens påstand i klagen til Ankenævnet om, at fjernvarmeselskabet har oplyst, at der er konstateret trykfald den pågældende nat, er dels udokumenteret, dels er det ikke påvist, at et trykfald har haft betydning for forsikringstagers ejendom.

Årsagen til frostsprængningen skal søges i, at der er foretaget den fejl ved montering af anlægget, at termostat i bryggers og ikke i loftsrum styrer processen.

Bygningsskaderne afvises, fordi der er sket frostsprængning i et utilstrækkeligt opvarmet lokale, og der har ikke været tale om tilfældig svigt i varmeforsyningen.

Bygningsskaderne afvises tillige efter undtagelsen om fejlkonstruktion eller fejl ved opførelsen, idet anlægget ikke er sikret mod frost, fordi den styrende ventil ikke er placeret ved varmefladen på loftet.

Indboskaderne afvises, fordi der er sket frostsprængning i et lokale, som sikrede disponerer over, og der har ikke været tale om tilfældig svigt i varmeforsyningen.

Som det fremgår af sagens korrespondance har vi den selskabspolitik uanset forsikringsbetingelserne at dække i rum, der ikke kan opvarmes (tagrum, skunkrum, krybekældre), hvis der ellers har været tilstrækkelig varme på huset og rørføring/anlæg i øvrigt er korrekt konstrueret og beskyttet mod frostsprængning. Da anlægget ikke er opbygget korrekt, har vi ikke kunnet dække efter vores selskabspolitik.
Ankenævnet skal tage stille til dækningen efter forsikringsbetingelserne."

Hertil har klagerens advokat i skrivelse af 26/9 2005 til nævnet bl.a. bemærket:

"Indklagede har til støtte for sin afvisning bl.a. anført, at det i sagen omhandlede loftsrum er et lokale. Dette er ikke korrekt. På samme måde, som det i Ankenævnets kendelse nr. 63.400 er fastslået, at et skunkrum ikke er omfattet af udtrykket 'lokale', gør det samme sig gældende for så vidt angår et loftsrum. Hverken et loftsrum eller et skunkrum er indrettet til nogen egentlig anvendelse, hvilket da også bl.a. kommer til udtryk ved, at hverken skunkrum eller loftsrum normalt er isolerede eller på nogen måde opvarmet. … Det bemærkes i den forbindelse, at det i sagen omhandlede Genvex anlæg ikke, som indikeret af indklagede, bl.a. har til hensigt at opvarme loftsrummet. Genvex anlægget er netop forskriftsmæssigt isoleret, således at anlægget afgiver så lidt varme som muligt til omgivelserne, og således at omgivelserne også i øvrigt har mindst mulig indvirkning på anlægget. Opmærksomheden henledes endvidere på, at det i sagen omhandlede loftsrum ikke har en størrelse, så det noget sted er muligt at stå oprejst, ligesom spær m.v. i meget vid udstrækning besværliggør bevægelse på loftet.

For så vidt angår indklagedes anbringende om, at årsagen til frostsprængningen skal søges i, at anlægget er fejlmonteret, er det klagers opfattelse, at dette er såvel ukorrekt som udokumenteret.

Endvidere er det … ikke korrekt, at den styrende ventil ikke er placeret ved varmefladen på loftet. Dette er dokumenteret ved billedmateriale i sagen …

Samlet set fastholdes det således, at anlægget var korrekt og forskriftsmæssigt opbygget, hvorfor indklagede under alle omstændigheder efter den refererende selskabspolitik burde have dækket de i sagen omhandlede skader. Fastholdes det fra indklagedes side, at anlægget var fejlagtigt installeret, må det være op til indklagede at dokumentere dette, herunder at dokumentere, at eventuelle fejl har haft betydning i den konkrete sag."

Selskabet har i skrivelse af 11/10 2005 til nævnet bl.a. anført:

"Det har ingen betydning, hvad termostaten hedder. Afgørende er, at sådan som anlægget er opbygget, er det termostaten i bryggerset, der ifølge P.K.H. fra Genvex overstyrer termostaten på loftet og skaber en forsinkelse af varmen til anlægget på loftet. Denne forsinkelse har medført frostsprængningen. P.K.H. var orienteret om, at der havde været en termostat på loftet.

Ifølge vores chefkonsulent passer advokat B.S.J.'s oplysninger ikke overens med de oplysninger, som P.K.H. gav under den fælles besigtigelse den 26. maj 2005. Vi har dog ikke kunnet formå P.K.H. til at gengive sine udtalelser på skrift, fordi han anser Genvex for mulig part i en sag.

Vi må konkludere, at der ikke er enighed mellem vores forsikringstager og os om anlæggets opbygning.

…

Vi har bevist, at sikkerhedsforskriften om tilstrækkelig opvarmning objektiv set er overtrådt.

Ifølge ankenævnskendelse nr. 55.050 påhviler det forsikringstager at sandsynliggøre, at overtrædelsen ikke skyldes hans forsømmelse.

Dette bevis har vores forsikringstager ikke ført. Det er ikke sandsynliggjort, at tilfældig svigtende varmeforsyning er årsag til, at der ikke var varme på vand eftervarmefladen på loftet. Dette gælder både for Husforsikring og Hjemforsikring.

Efter forsikringsbetingelserne er der ikke dækning for skader som følge af frostsprængningen.

Desforuden mener vi, at skaden kan afvises over Husforsikringen, fordi anlægget er fejlkonstrueret eller fejlmonteret, jf. udtalelserne fra P.K.H. fra Genvex, hvis udtalelser vi dog ikke har kunnet få på skrift.

Som nævnt i tidligere korrespondance har vi den selskabspolitik at dække rør-sprængninger i rum, der ikke kan opvarmes (f.eks. tagrum), hvis der ellers har været tilstrækkelig varme på huset, og rørføring/anlæg i øvrigt er korrekt konstrueret og beskyttet mod frostsprængning.

For at opnå dækning efter vores selskabspolitik mener vi, at bevisbyrden for, at anlægget er korrekt opbygget påhviler forsikringstager. Dette bevis har forsikringstager ikke ført."

Bilagt skrivelse af 28/10 2005 har klagerens advokat fremsendt kopi af ikke tidligere fremlagt rapport fra rådgivende ingeniørfirma samt kopi af ikke tidligere fremlagt erklæring fra VVS-totalentreprenør.

I rapport af 5/4 2005 fra rådgivende ingeniørfirma O. hedder det bl.a.:

"Ovenstående adresse blev besøgt torsdag d. 31. marts 2005 i forbindelse med frostsprængning af en vandvarmeflade på et ventilationsanlæg.

…

Følgende kunne ikke registreres på stedet som kunne have betydning, da frostsprængningen fandt sted:

1) Var fremløbstemperaturen på fjernvarmeforsyningen ok.
2) Fungerede udsugningsventilatoren så varmegenvindingen var optimal.
3) Hvilken stilling stod termostatventilen på.
4) Var termostatventilen defekt.
5) Hvilken stilling stod FJVR-ventilen på.
6) Var vandvarmefladen tilstrækkeligt isoleret.
7) Hvordan var varmefladen dimensioneret.

…

Den udførte VVS-installation er korrekt installeret men frostsikring af varmefladen kunne være bedre, da den udførte installation er 'træg' når der skal bruges varme her og nu.

De andre parametre som før nævnt, kan også have haft indflydelse på frostsprængningen …"

Af erklæring af 25/4 2005 fra VVS-totalentreprenør J.B.J. fremgår:

"Efter vandskaden hos J.G. på ovennævnte adresse blev jeg anmodet om at syne klimaanlægget, idet forsikringsselskabet Nykredit havde afvist at dække skaden med den begrundelse, at anlægget er fejlkonstrueret.

Ved besigtigelsen den 21. marts 2005 kunne jeg konstatere, at anlæg og tilslutninger var i orden og korrekt konstrueret.

Efter min mening burde frostsprængning af varmefladen ikke kunne ske, med mindre vandtilførslen var afbrudt."

Hertil har selskabet i skrivelse af 8/11 2005 til nævnet bl.a. bemærket, at rapporten fra det rådgivende ingeniørfirma bekræfter, at termostaten i bryggers har været den styrende. Ifølge selskabet er dette en opbygning, som P.K.H. fra producentvirksomheden ikke ville anbefale.

Efterfølgende er klagerens advokat fremkommet med yderligere bemærkninger i skrivelse af 23/11 2005 til nævnet.

Nævnet har fået forelagt alle sagens akter, herunder de i sagen vedlagte fotos.

Forsikringsbetingelserne for husforsikringen indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**19. Hvilke installationer og genstande er omfattet af forsikringen**

…

Uden særskilt tilkendegivelse i policen er følgende omfattet, for så vidt det tilhører forsikringstageren og ikke bruges erhvervsmæssigt:

…

2) Rumtemperatur- og ventilationsanlæg.

…

23. Generelle undtagelser

Forsikringen dækker ikke:

…

- skade som følge af fejlkonstruktion eller fejl ved fremstilling, opførelse eller reparation af de forsikrede bygninger og genstande.

…

27. Udstrømning af vand, olie eller kølevæske

Forsikringen dækker skade på grund af pludselig og uventet udstrømning (altså ikke dryp eller udsivning) af vand, olie eller kølevæske fra

- røranlæg og dertil knyttede installationer, herunder køle- og fryseanlæg,
- vand-, varme- og sanitetsinstallationer

…

Forsikringen dækker ikke

…

- vandskade som følge af frostsprængning af rør og installationer i utilstrækkeligt opvarmede lokaler, medmindre skaden skyldes tilfældigt svigt i varmeforsyningen."

Af hjemforsikringens forsikringsbetingelser fremgår bl.a.:

"**13 Hvilke typer skader dækker forsikringen?**

…

13.2 Udstrømning af væsker (typisk vandskade).

13.2.1 Forsikringen dækker skade på forsikrede genstande som følge af, at vand, olie, kølevæske, damp eller lignende pludseligt strømmer ud fra

installationer, vandsenge eller akvarier samt andre beholdere med et rumindhold på 20 liter eller derover.

…

13.2.2 Forsikringen dækker ikke:

13.2.2.1 Skade som følge af frostsprængning i lokaler, som sikrede disponerer over, medmindre årsagen er tilfældigt svigtende varmeforsyning."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet at kunne lægge til grund, at frostsprængningen skete som følge af, at gitterspærloftet, hvor ventilationsanlægget befandt sig, ikke var opvarmet eller i alle tilfælde ikke var tilstrækkeligt opvarmet.

Både husforsikringen og hjemforsikringen indeholder undtagelsesbestemmelser om frostsprængning i lokaler.

Nævnet finder, at det loftsrum, hvori frostsprængningen er sket, under hensyn til rummets beskaffenhed og anvendelsesmuligheder ikke kan anses som et lokale. Nævnet er opmærksom på, at afgørelsen indebærer en ændring af nævnets hidtidige praksis.

Ad Hjemforsikringen

Med henvisning til det af nævnet ovenfor anførte, kan den af selskabet påberåbte undtagelsesbestemmelse om skade som følge af frostsprængninger i lokaler, som sikrede disponerer over, derfor efter nævnets opfattelse ikke finde anvendelse, og klager er således berettiget til forsikringsdækning i henhold til hjemforsikringen.

Ad Husforsikringen

Om ventilationsanlægget var fejlkonstrueret, som påberåbt af selskabet, kan efter nævnets opfattelse ikke afgøres uden en nærmere bevisførelse, der ikke kan ske for nævnet, men som i givet fald må ske ved domstolene. Nævnet kan under hensyn hertil

ikke tage stilling til spørgsmålet om forsikringsdækning under husforsikringen, jf. § 4 i nævnets vedtægter.

Som følge af det ovenfor anførte

b e s t e m m e s :

Selskabet, Nykredit Forsikring A/S, skal anerkende, at det er uberettiget til at afvise skaden under hjemforsikringen med henvisning til, at der er tale om frostsprængning i lokaler, som sikrede disponerer over, og skal på dette grundlag genoptage sagsbehandlingen.

Nævnet kan ikke afgøre klagen i forhold til husforsikringen.

J. Hermann